

Årsanalys 2020

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens uppdrag.....	3
1.1	Nämndens uppgifter och ansvarsområde enligt reglementet.....	3
1.2	Förvaltningsorganisation.....	4
2	Årets viktigaste händelser.....	5
2.1	Väsentliga händelser i verksamhet och organisation.....	5
2.2	Konsekvensbeskrivning Coronapandemin.....	6
3	Ekonomiskt utfall.....	6
3.1	Driftredovisning.....	6
3.2	Investeringsredovisning.....	8
4	Nämndens måluppfyllelse.....	9
4.1	Tryggt och säkert samhälle.....	10
4.2	Barn och ungas uppväxtvillkor och utvecklingsmöjligheter.....	11
4.3	Attraktivt näringsliv.....	12
5	Personalredovisning.....	14
5.1	Anställda.....	14
5.2	Jämställdhet.....	14
5.3	Sjukfrånvaro.....	15
5.4	Åldersfördelning och pensionsavgångar.....	15
6	Förväntad utveckling.....	15
7	Sammanfattning till kommunkoncernens Årsredovisning 2020.....	16
7.1	Årets viktigaste händelser.....	16
7.2	Ekonomi.....	17
7.3	Måluppfyllelse.....	18
7.4	Framtid.....	18

1 Nämndens uppdrag

1.1 Nämndens uppgifter och ansvarsområde enligt reglementet

Socialnämndens uppgifter och ansvarsområde

Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter och ansvar vad gäller

- vård och omsorg,
- individ- och familjeomsorg samt familjerätt,
- LSS (Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade),
- kommunal hälso- och sjukvård,
- kommunal socialpsykiatri,
- färdtjänst,
- att administrera stiftelser (fonder) inom nämndens område, där detta inte ankommer på annan,
- vräkningsförebyggande arbete på grund av störning samt
- kosthantering inom nämndens ansvarsområde.

Socialnämnden ska inom ovan nämnda områden fullgöra kommunens uppgifter i enlighet med gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Från socialnämndens ansvarsområde undantas dock de uppgifter och det ansvar inom ovan nämnda områden som av kommunfullmäktige ålagts annan nämnd eller styrelsen.

1.2 Förvaltningsorganisation

Figuren nedan visar nämndens förvaltningsorganisation per den 31 december 2020.

Figur 1: Förvaltningsorganisation

2 Årets viktigaste händelser

2.1 Väsentliga händelser i verksamhet och organisation

2020 påverkades Socialförvaltningens verksamheter starkt av Covid-19-pandemin. Under februari månad stod det klart att vi hade en pandemi på gång i Europa. I mars hade smittspridningen eskalerat i Sverige och främst i Stockholmsområdet. Vad de facto det skulle innebära var vid det tillfället oklart och okänt. Region Skåne och de skånska kommunerna förberedde sig tillsammans för att hantera viruset som Socialförvaltningen tog för givet snabbt skulle spridas även i Skåne. Socialförvaltningen ställde om för att hantera den uppkomna situationen. Bristen på skyddsutrustning i landet påverkade även Socialförvaltningen men Trelleborgs kommun fick omgående till en effektiv inköpsorganisation. Socialnämndens ordförande beslutade i ett tidigt skede om besöksförbud på särskilda boenden för att skydda våra äldre. Kommunen organiserade sig till en central styrning för att hantera pandemin och de var en viktig framgångsfaktor till Socialförvaltningens goda resultat i den uppkomna situationen. Effektiva beslut kunde fattas för helheten. Det som dock var mest avgörande för Socialförvaltningens effektiva hantering av pandemin var den egna organisationens nya uppbyggnad med ansvariga enhetschefer på plats ute i verksamheterna och en organisation där hela medborgarens process är organiserat under en och samma chef i en och samma avdelning, en sk processtyrd organisation. Under 2020 klarade Socialförvaltningen i princip att hålla smittan borta från de mest utsatta grupperna. Vid årsskiftet var den allmänna smittspridningen i samhället så omfattande att förvaltningen inte riktigt klarade hålla emot utan den bröt igenom i några verksamheter men stabiliserades snabbt igen.

Pandemin har gjort att Socialförvaltningen utvecklats på flera områden. Basala hygienrutiner har uppdaterats. Användandet av digitala hjälpmedel har utvecklats såväl hos personalen som hos medborgare. Möten har i stor utsträckning ställts om till att bli digitala både internt och externt. Samverkan med kranskommunerna Vellinge och Svedala har också stärkts bla genom driften av en gemensam Covid-avdelning. Samverkan med de andra förvaltningarna har också stärkt. Erfarenheterna av 2020 kommer verksamheterna att ha god nytta av och förvalta väl framöver.

Året inleddes med att Hälsohuset öppnades. I Hälsohuset finns nu såväl särskilt boende, korttid, växelvård som dagverksamhet för personer med demenssjukdom. Ett projekt som gett möjlighet till effektiviseringar och framtida samverkan med Region Skåne. I samband med det utvecklades Hermelinens särskilda boende i Anderslöv.

Flera tekniska lösningar infördes som mat-appen där de äldre betygsätter maten. Vid årsskiftet hade verksamheten fått in över 17 000 betyg direkt till köken som kunnat planera bättre och nöjdheten har avsevärt förbättrats. Sjuksköterskeenheten har fått ett digitalt verktyg för delegering som minskat administrationen. Föräldrarna med barn på Korttids/fritid inom LSS kan nu själva boka tider på nätet och en digital äldreguide togs fram för svar dygnets alla timmar på vanliga frågor kring tex avgifter. Socialförvaltningen har utbildat personal i motiverande intervjuer (MI) och förebyggande metod för att motverka självmord via suicide zero mm samt en digital utbildning i ergonomi.

Socialförvaltningen har utöver detta påbörjat uppgraderingen av verksamhetssystemet till Lifecare som är ett stort omfattande förändringsarbete som berör alla i förvaltningen.

2.2 Konsekvensbeskrivning Coronapandemin

Socialnämndens verksamhet har som beskrivits ovan varit starkt påverkad av pandemin.

Verksamhetsmässigt har mycket av det planerade utvecklings- och effektiviseringsarbetet fått läggas åt sidan. Nämndens prioriteringar och ambitioner har inte fullt ut kunnat genomföras men trots ovan har mycket av aktiviteterna i verksamhetsplanen genomförts.

Bemanningsmässigt ute i verksamheterna har man fått tänka om. Istället för att nyttja varje timme effektivt genom större bemanningsområden där personal går mellan verksamheterna har man gjort allt för att undvika detta pga smittspridningen. Det har fått ekonomiska konsekvenser som Socialförvaltningen kommer ha med även in i 2021. Bemanningen har även utökats genom fler vikarier och chefer i beredskap för att säkerställa driften.

Sjuktalet har av förklarliga skäl varit höga då alla ska stanna hemma vid minsta symtom. Sjuktalet har inneburit att det varit stundtals svårt att bemanna på vissa ställen och svårt få tag på vikarier. Övertiden har därför under pandemin ökat men inte på nivån att vi tvingats aktivera krisavtalet. Kommunen har hela tiden haft en beredskap att hjälpa till över verksamhetsgränserna. Fokus har varit att få en så bra arbetsmiljö som möjligt under omständigheterna.

Volymerna har förändrats. Inom VoO har efterfrågan på tjänster minskat, bla har betydligt färre åkt färdtjänst. Även hemvårdsinsatser har man tackat nej till och det finns ingen kö till särskilt boende. Vid årsskiftet 20/21 hade VoO ca 40 lediga platser inom särskilt boende. Inom LSS har man i slutet av året sett en ökning av antalet ansökningar och inom IFO har antalet anmälningar om att barn far illa ökat stort. Även behovet av personligt ombud inom socialpsykiatri har ökat kraftigt. Orsakerna till det ökade antalet anmälningar kommer att analyseras under 2021.

3 Ekonomiskt utfall

3.1 Driftredovisning

Socialnämnden visar för 2020 ett överskott mot budget motsvarande +15,8 mnkr. Under året har statsbidrag erhållits för att täcka merkostnader till följd av Covid-19 vilket medfört stora avvikelser mot budget på intäktsidan. Dessa intäkter balanseras dock mot de merkostnader som nämnts ovan. Till följd av pandemin har vissa verksamheter helt eller delvis stängts ner vilken inneburet att personal kunnat användas inom andra verksamheter och därmed minskat behovet av vikarier i dessa verksamheter och därmed också kostnaderna. Pandemin har även minskat efterfrågan av färdtjänst vilket även detta resulterat i en positiv avvikelse mot budget.

VoO

Vård och omsorg inklusive nämnd och administration visar på ett överskott för 2020 på cirka 5,0 mnkr. Kostnaderna för tomma lokaler påverkar resultatet med cirka -7,0 mnkr för 2020. Utan denna kostnad för tomma lokaler hade resultatet istället varit 12,0 mnkr i överskott. Här förekommer också kostnader för Covid-19 pandemin på cirka 12,4 mnkr som förvaltningen sökt statligt bidrag för. Dessa kostnader täcks inte fullt ut av bidrag från staten utan Socialförvaltningen har tilldelats en budgetkompensation från centralt håll på 1,4 mnkr för att täcka hela kostnaden 2020 för Covid-19.

Pandemin under året har medfört att en del äldre i riskgruppen avbeställt sina insatser från hemvården vilket lett till minskade intäkter för hemvården. Personalen har inte minskats i motsvarande grad varför

personalkostnader fortfarande är högre än vad resursfördelningen täcker. Pandemin har gjort det svårt att bemanna verksamheterna och planera för den ökade frånvaron som pandemin medfört. Ersättare blir allt svårare att rekrytera. Detta betyder också ökade kostnader för bredvid gåingar för utbildning av timanställda och lånad personal. Schemaoptimering har genomförts på en del verksamheter och visat på ett positivt resultat med minskade personalkostnader. Denna kostnadsminskning har slagit genom den senaste delen av året. Behovet av färdtjänst har minskat på grund av pandemin och resultatet för verksamheten blev cirka 3,2 mnkr i överskott. Vård- och omsorgsverksamheten har också under året erhållit 6,7 mnkr i bidrag för den ökade sjukskrivningen under året.

Det har under hösten varit fortsatt ökade sjukskrivningar på grund av andra vågen av pandemin. Detta medförde också ökade kostnader i form av organisatoriska svårigheter, störningar i schemaoptimeringen och mer utbildning av timvikarier samt att arbetet med satsning på minska sjukskrivning varit svår att genomföra.

LSS

Verksamhetsområde LSS visar på ett överskott om 7,3 mnkr 2020. På grund av rådande pandemi har vissa verksamheter under året helt eller delvis stängt ner. Detta har inneburit att personal frigjorts och har kunnat användas inom andra verksamheter vilket i sin tur medfört att kostnaden för vikarier minskat jämfört med föregående år. Under 2020 uppgick kostnaderna för timvikarier till 6,2 mnkr vilket ska jämföras med 9,9 mnkr 2019. Utöver detta har kostnaderna för övertid/fyllnadstid minskat med drygt 600 tkr. Personlig assistans (LSS + SFB) visar på ett negativt avvikelse mot budget motsvarande ca 500 tkr. Det bör dock nämnas att nettokostnaderna minskat avsevärt jämfört med föregående år. Under året uppgår kostnaderna för personlig assistans till 47,8 mnkr, motsvarande siffra för 2019 var 52,9 mnkr. Verksamhetsområde LSS visar på en positiv avvikelse på intäktsidan vilket beror på ej budgeterade statsbidrag. Under året har statsbidrag erhållits dels avseende HAB-ersättning men även ersättning för ökade sjuklönekostnader p.g.a. Covid-19. Statsbidragen ska dock balanseras mot poster på kostnadssidan vilket inneburit att de inte haft någon nettoeffekt på resultatet.

IFO

Verksamhetsområdet Individ- och familjeomsorg (IFO) redovisar för år 2020 ett positivt resultat på 3,3 mnkr. De tre främsta anledningarna till avvikelserna mellan budget och utfall är ökade intäkter (3,5 mnkr), lägre personalkostnader (1,6 mnkr) samt ökade kostnader för externt köpt vård (1,8 mnkr).

Intäktsökningen består av ej budgeterade externa medel och statsbidrag till insatser inom till exempel psykisk hälsa, våld i nära relation samt ersättning av sjuklöner på grund av Covid-19.

Personalkostnaderna inom IFO består till cirka 75% av egen personal samt cirka 25% av uppdragstagare (till exempel familjehem, jourhem och kontaktfamilj). Det är uppdragstagarna som står för minskningen av personalkostnader på grund av ett lägre antal placerade barn på Familjehemsenheten.

Inom IFO består posten övriga kostnader till cirka 90% av kostnader avseende externt köpt vård. Med en budget på 55,5 mnkr för externt köpt vård, får den negativa avvikelsen på 1,8 mnkr anses vara låg. Det är svårt att förutse och styra över dessa kostnader då det är många faktorer som påverkar. Till exempel hur många klienter som kommer att behöva placeras, andra myndigheters arbete, förvaltningens egna möjligheter att tillgodose klienternas behov av öppenvård, kompetens och arbetsbelastning på socialsekreterare, kommunförbundets upphandlingar osv. Det är kostnader för HVB barn och ungdom samt kostnader för våld i nära relationer (även kallat skyddsplaceringar) som står för den största negativa avvikelsen, vardera 2,5 mnkr sämre än budgeterat. Kostnader för bland annat beroende och externt köpt öppenvård visar däremot på

en positiv avvikelse på 2,6 mnkr. Detta beror bland annat på att förvaltningen i större utsträckning jobbar med behandlingsformer internt istället för att köpa detta från externa parter.

Tabell 1: Nämndens driftredovisning intäkter och kostnader (tkr)

Intäkter och kostnader	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse 2020
Verksamhetens intäkter	118 311	92 229	131 802	39 573
-varav bidrag	33 895	11 991	51 412	39 421
-varav taxor och avgifter	25 533	26 129	24 859	-1 270
-varav övriga intäkter	58 883	54 109	55 531	1 422
Verksamhetens kostnader	-965 693	-976 789	-1 000 597	-23 808
-varav personalkostnader	-614 746	-602 124	-602 288	-164
-varav lokalkostnader	-90 794	-97 404	-105 362	-7 958
-varav övriga kostnader	-257 028	-274 339	-289 519	-15 180
-varav kapitalkostnader	-3 125	-2 922	-3 428	-506
Summa nettokostnader	-847 382	-884 560	-868 795	15 765

Tabell 2: Nämndens driftredovisning per verksamhetsområde – tre positioner (tkr)

Verksamhet	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse 2020
100 Nämnds- och styrelseverksamhet	-1 145	-1 000	-1 112	-112
510 Vård o omsorg enl Sol o HSL	-521 220	-546 472	-544 248	2 224
513 LSS	-185 682	-191 565	-184 223	7 342
530 Färdtjänst/riksfärdtjänst	-8 009	-8 168	-4 929	3 239
535 Öppen verksamhet	-12 817	-12 575	-12 656	-81
552 Inst.vård f vuxna m missbruk	-15 754	-17 125	-14 751	2 374
554 HVB-vård f barn o ungdom	-21 607	-23 290	-24 881	-1 591
556 Familjehem f vuxna m missbruk	-125	0	-47	-47
557 Familjehem f barn o ungdom	-59 001	-59 505	-57 973	1 532
568 Öppna insatser f barn o ungdom	-20 358	-23 227	-22 400	827
585 Familjerätt o familjerådgivn.	-1 590	-1 633	-1 570	63
926 Måltidsservice	-74	0	0	0
610 Arbetsmarknadsåtgärder	0	0	-5	-5
Summa	-847 382	-884 560	-868 795	15 765

3.2 Investeringsredovisning

Nämndens totala investeringsram 2020 uppgår till 9,6 mnkr. Av dessa avser 3,3 mnkr investeringar för verksamheten som från och med januari bedrivs i Hälsohuset. Under året har investeringar för 6,5 mnkr gjorts. Det återstående beloppet av investeringsramen på 3 mnkr består av överskott från investeringen på Hälsohuset, 1 mnkr då kostnaderna för detta boende inte blev så höga som beräknat. De övriga 2 mnkr som inte tilldelades något investeringsprojekt användes inte då behovet av ytterligare investeringar inte var nödvändiga och större fokus för verksamheten låg på anpassning för Covid-19 pandemin. Dessa kostnader har också varit återsökningsbara.

Investeringsramen användes till inventarier, nya bilar, IT-system/utveckling och ombyggnationer i de lokaliteter som Socialförvaltningen bedriver verksamhet i.

Tabell 3: Redovisning av nämndens investeringar (tkr)

Investeringsredovisning, kommunen	Utgifter sedan projektens start				Varav: årets investeringar			
	Färdigställda projekt (tkr)	Tot ack utfall	Tot invest. budget	Slutprognos (hela projekt)	Avvikelse (hela projekt)	Varav utfall 2020	Varav budget 2020	Avvikelse 2020
90020 Investeringsram Soc	0	-2 081 510	0	2 081 510	0	-2 081 510	2 081 510	
80629 Hälsohuset	-2 281 269	-3 250 000	-2 281 269	968 731	-2 281 269	-3 250 000	968 731	
80855 Kollektivboende Östergården	-93 684	-93 684	-93 684	0	-93 684	-93 684	0	
80627 Larm och IT-system	-1 293 785	-1 293 785	-1 293 785	0	-1 293 785	-1 293 785	0	
80028 Leasingbilar socialförv	-1 584 457	-1 584 457	-1 584 457	0	-1 584 457	-1 584 457	0	
80228 Inköp vårdssängar	-46 634	-46 634	-46 634	0	-46 634	-46 634	0	
80628 Ombyggnader	-70 221	-70 221	-70 221	0	-70 221	-70 221	0	
80626 Inventarier	-916 848	-916 848	-916 848	0	-916 848	-916 848	0	
80631 Barnahus	-53 808	-53 808	-53 808	0	-53 808	-53 808	0	
80767 Lifecare	-159 053	-159 053	-159 053	0	-159 053	-159 053	0	
Pågående projekt (tkr)	Tot ack utfall	Tot invest. budget	Slutprognos (hela projekt)	Avvikelse (hela projekt)	Varav utfall 2020	Varav budget 2020	Avvikelse 2020	
Investeringsram								
Summa					-6 499 759	-9 550 000	3 050 241	
Total summa					-6 499 759	-9 550 000	3 050 241	

4. Nämndens måluppfyllelse

Planering med mål

Med kommunens övergripande vision som utgångspunkt har kommunfullmäktige beslutat om tre strategiska *inriktningar* som beskriver kommunens viktigaste utvecklingsområden. Utifrån dessa inriktningar har fem inriktningsmål formulerats i syfte att precisera vad som ska uppnås under mandatperioden. Nuvarande inriktningsmål avser perioden 2020-2023.

Nämnderna bryter sedan ned inriktningsmålen och beslutar om vad som är prioriterat inom respektive verksamhet på ett års sikt, det vill säga hur respektive nämnd kommer att bidra till att förväntade resultat uppnås. Detta anges i ett antal *effektmål* som beskriver varje nämnds åtaganden i förhållande till kommunfullmäktiges prioriteringar.

Kommunfullmäktiges inriktningar och inriktningsmål 2020-2023:

Tryggt och säkert samhälle	Trelleborgs kommun ska förbättra tryggheten genom trygghetsskapande insatser och säkra offentliga platser samt verka för en värdig och trygg omsorg om våra äldre.
Barn och ungas uppväxtvillkor och utvecklingsmöjligheter	Trelleborgs kommun ska verka för att alla barn och ungdomar utifrån sina förutsättningar stimuleras och utvecklas för att lyckas så bra som möjligt i vuxenlivet. Trelleborgs kommun ska aktivt bidra till att möjliggöra en attraktiv fritid för ungdomar.
Attraktivt näringsliv	Trelleborgs kommun ska vara ett attraktivt val på den regionala bostadsmarknaden. Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och för nyetableringar.

Uppföljning och analys

I kapitel 4, *nämndens måluppfyllelse*, redovisas nämndens effektmål tillsammans med en analys och uppföljning av respektive mål. Effektmålen är kopplade till en rubrik som anger vilken inriktning fullmäktige har beslutat om. För varje mål redovisas tillhörande indikatorer och aktiviteter med förklarande kommentarer kring eventuella avvikelser. Nämndens aktiviteter kommer att redovisas enligt nedan färgskala och status samt kommenteras i analysen.

Anger om den planerade aktiviteten är avslutad, pågående eller ej påbörjad under 2020.

	Avslutad
	Pågående
	Ej påbörjad

Beträffande redovisning av indikatorernas utfall för 2020 sker redovisning och uppföljning av utfallet i vissa fall under våren 2021. Vilket är förklaringen till att utfall kan saknas i tabellerna. Om indikatorn finns med i nämndens verksamhetsplan för 2021 kommer utfallet att redovisas i samband med delårsrapport 1 som färdigställs i april 2021.

4.1 Tryggt och säkert samhälle

Effektmål Socialnämnden i Trelleborg ska ha Sveriges bästa anhängstöd			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
En nulägesanalys och handlingsplan är framtagen	Klart	Klart	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Ta fram nuläge i kundnöjdhet samt beskriva vad som finns idag och i jämförbara kommuner			

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

En handlingsplan är framtagen och antagen av nämnden. En enkätundersökning har genomförts och sammanställts. Avtal med extern leverantör för digital samlingsplats för anhöriga är tecknat. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.

Effektmål Socialnämnden ska verka för att minst ett trygghetsboende ska tas i bruk.			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
En nulägesanalys och handlingsplan är framtagen	Klart	Klart	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Utreda och undersöka hur andra kommuner gör			

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Trelleborgshem kommer att bygga om Åldermannen till ett trygghetsboende.

Effektmål Den upplevda ensamheten skall minska i Trelleborgs kommun (ordinärt boende)			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
En utredning är genomförd och handlingsplan är framtagen	Ej påbörjad	Ej påbörjad	Ej aktuellt
Ligga kvar på rikssnitt enligt kolada	Klart	Klart	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Genomföra utredning och få fram vad som påverkar ensamhet samt en plan för fortsatt arbete			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Pga pandemin med covid-19 har varken utredning eller handlingsplan tagits fram.

Andelen som upplever besvärande ensamhet har ökat från 52% till 54%. Denna ökning var förväntad med anledning av covid-19 men trots allt inte avsevärt försämrad pga pandemin. Resultatet ligger kvar på rikssnittet.

4.2 Barn och ungas uppväxtvillkor och utvecklingsmöjligheter

Effektmål Andelen barn och unga i behov av insatser ska minska			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Handlingsplan är framtagen och utveckling pågår med andra förvaltningar	Klart	Klart	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Ta fram handlingsplan utifrån ny lagstiftning och se över så att den förebyggande verksamheten går i linje			●
Utveckla samverkan med andra förvaltningar			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Ny socialtjänstlag är under framtagande. Verksamheten planerar att utveckla nya insatser i linje med kommande lag. Mål för 2021 är att se över det förebyggande arbetet.

Det pågår ett pilotprojekt avseende ökad närvaro bland elever. En skola i kommunen är utsedd och arbete ska ske med elever, föräldrar och skolpersonal i syfte att öka närvaron i skolan.

Föräldracoacher kommer att tillsättas under 2021 riktat till familjer med barn där föräldrarna har psykisk ohälsa/sjukdom.

Ungdomscoacher är tillsatta under 2020 som riktar sig till ungdomar på bistånd och samverkar polis och trygghetsvårdare mm.

Effektmål 90 % av ansökningarna till egna utförda insatser inom IFO ska vara klara inom en månad			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Kartläggning och handlingsplan är framtagen. Baseline uppdelning för att nå målet 25% under 2020	Klart	Klart	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Genomföra kartläggning av vilka processer som är berörda samt nuvarande handläggningstider. Därefter göra plan för metoder och införande av kortare handläggningstider.			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Delmålet med 25% är uppnått för IFO. Processer är kartlagda. Regelbunden uppföljning av handläggningstider är först möjlig efter övergång till Lifecare. Implementeringsarbetet med Lifecare pågår inom IFO.

Effektmål Samverkan med övriga delar av kommunen och civilsamhället ska öka			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Baseline på antal fritidsaktiviteter riktade för barn och unga med funktionsnedsättning i samverkan med andra aktörer	Pågående	Pågående	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Ta fram nuläget för barnverksamhet inom LSS och ta fram indikatorer/målvärde samt påbörja åtgärder			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Ett samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen finns vad det gäller ungdomens hus. Utveckling av samarbetet har inte varit möjligt under 2020 utifrån förändrade förutsättningar med anledning av covid-19.

4.3 Attraktivt näringsliv

Effektmål Förvaltningen ska ha det näst bästa resultatet i medarbetarundersökningen			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Handlingsplan är framtagen och medarbetarundersökning är genomförd	Pågående	Pågående	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Ta fram en plan för att tydliggöra och utveckla ledarskap och medarbetarskapet samt påbörja planen			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Pga pandemin så har planen inte helt kunnat fullföljas. Både en undersökning och en analys av personalens hälsa och förutsättning är framtagen. Plan kommer att presenteras i februari 2021.

En central undersökning har även gjorts om vad medarbetarna tycker om kommunen som arbetsgivare. Planen kommer att arbetas vidare med 2021.

Effektmål Personalomsättningen och den genomsnittliga sjukskrivningstiden ska minska			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Plan är framtagen och korttidssjukskrivningen minskar med totalt 10 %	Pågående	Pågående	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Partsammansatt styrgrupp med fackliga representanter, politik och tjänstemän tar fram plan samt påbörjar aktiviteter			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

En målsättning för socialnämnden är att bli en mer attraktiv arbetsplats och sänka sjuktalen. Hälsan bland medarbetarna ska öka. En partsammansatt grupp är tillsatt med politiker, fackliga ombud och tjänstemän. En plan, kallad "Hälsoresan", för ökad hälsa kommer att presenteras för gruppen i början av 2021.

Effektmål Andelen privata utförare inom VOO och LSS ska öka			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel i privat regi	Pågående	Pågående	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Personlig assistans läggs ut i privat regi enligt LoU			●
samt att serviceinsatser utförs av LOV-företag			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Övergången av personlig assistans är klart.

Arbete pågår med att alla serviceinsatser ska utföras av LOV-företag men pga covid-19 har inte nytt förfrågningsunderlag färdigställts.

Effektmål Minst ett personaldrivet alternativ ska införas			
Indikatorer och utfall	Målvärde 2020	Utfall 2020	Utfall 2019
Antal intraprenad	Pågående	Pågående	Ej aktuellt
Uppföljning aktiviteter			
Ta fram koncept och göra omvärldsbevakning			●

Nämndens uppföljning och analys av effektmålet

Omvärldsanalys är gjord och planen är att minst 1 verksamhet ska drifas som intraprenad 2021. Pga pandemin med covid-19 har ett koncept inte kunnat tas fram under 2020.

5 Personalredovisning

5.1 Anställda

Socialförvaltningen har varit starkt påverkad av pandemin 2020 vilket påverkat allt kring det personalstrategiska arbetet. Fokus under året har varit att säkra arbetsmiljön med rätt skyddsutrustning och riskanalyser av arbetsmiljön för hemarbete. Arbetsmiljöverket har gjort nedslag i verksamheten och kommit till slutsatsen att arbetsmiljön är säkrad enligt gällande regelverk. All smitta som man tror inträffat på arbetsplatsen ska redovisas till Arbetsmiljöverket. 2020 har verksamheten fått nya lärdomar kring arbetsmiljön som man kommer förvaltas väl i framtiden tex vikten av bra lokaler för hemvården för att undvika smittspridning.

Arbetet med heltid som norm har fortsatt. Fler har ökat tjänstgöringsgrad. Nyanställningar utgår ifrån heltidstjänster. Det innebär i sin tur färre vikarietimmor och mindre fyllnadstid. Pandemin har dock påverkat arbetet med personalplanering och utveckling av scheman.

Tabell 4: Antal anställda/anställningsform per den 1 november 2017-2020

Anställningsform	2020	2019	2018	2017
Tillsvidareanställda	1070	1074	971	969
Visstidsanställda	105	124	108	81

Tabell 5: Andel anställda fördelat på arbetstidsgrad och kön; tillsvidareanställda 2020 (%)

Kön	Heltid 100 %	Deltid 99-75 %	Deltid 74-50 %	Deltid <50 %
Kvinnor	583	334	45	1
Män	89	17	1	0

Tabell 6: Andel anställda fördelat på arbetstidsgrad och kön; visstidsanställda 2020 (%)

Kön	Heltid 100 %	Deltid 99-75 %	Deltid 74-50 %	Deltid <50 %
Kvinnor	52	28	4	1
Män	11	4	1	1

5.2 Jämställdhet

Tabell 7: Antal anställda könsfördelat 2018-2020 och chefer andel/kön 2018-2019 (antal och %)

Kategori - År	2020	2019	2018
Antal anställda totalt	1070	1054	986
Andel män	8,0 %	9,0 %	9,8 %
Andel kvinnor	92,0%	91 %	90,2 %
Chefer; andel kvinnor	78,0%	79,0 %	79,0 %

5.3 Sjukfrånvaro

Pandemin har gjort att sjuktalet varit höga. Någon möjlighet att påverka korttidssjukfrånvaron under 2020 har av förklarliga skäl inte varit möjlig. Dock har förvaltningens arbete med sjuktalet inte avstannat. I början av året redovisade förvaltningen en utredning man gjort av grunderna till upprepad korttidssjukfrånvaro för den partsammansatta arbetsgruppen (politiker, tjänstemän och fackliga företrädare) Den visade att situationen ofta är komplex, en mix av egna hälsoproblem, problem i privatlivet och, inte minst, ett tungt och psykiskt krävande arbete. En expertgrupp tillsattes för att göra en plan för ökad hälsa bland medarbetarna, Socialförvaltningen kallar detta för "Hälsosresan". En enkät om hur man upplever sin hälsa gjordes bland personalen strax innan jul trots att det var en mycket hög belastning i verksamheterna. Resultatet kommer att presenteras i februari 2021.

Tabell 8: Sjukfrånvaro könsfördelat och ålderskategorier 2018-2020 (%)

Period	2020-12-31			2019-12-31			2018-12-31		
	Totalt	Varav män	Varav kvinnor	Totalt	Varav män	Varav kvinnor	Totalt	Varav män	Varav kvinnor
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	9,61%	6,97%	10,41%	10,4%	6,7%	10,9%	9,8%	6,3%	10,4%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	4,55%	2,99%	4,79%	5,9%	4,2%	6,2%	5,6%	2,9%	6,0%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	8,33%	5,76%	9,13%	7,9%	3,2%	9,1%	8,2%	2,9%	9,9%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	9,86%	7,09%	10,22%	10,8%	6,1%	11,4%	9,3%	4,4%	10,0%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	10,86%	8,34%	11,14%	10,9%	10,1%	11%	10,9%	11,4%	10,9%

5.4 Åldersfördelning och pensionsavgångar

Tabell 9: Antal förväntade pensionsavgångar; tillsvidareanställda (2021-2025)

2021	2022	2023	2024	2025
24	23	19	37	

Tabell 10: Antal anställda i åldersgrupper; tillsvidareanställda den 31 december 2020

< 30 år	30 - 39 år	40 - 49 år	50 - 59 år	>60 år	Summa
					1070

6 Förväntad utveckling

De fem viktigaste utmaningarna för verksamheterna framöver är

- 1) Post corona - få en överansträngd verksamhet att återgå till ett normalläge och få ner sjuktalet
- 2) Höja kompetensen i verksamheten
- 3) Genomförandet av Hälsö- och sjukvårdsavtalet

- 4) Ekonomi i balans i förhållande till ökade behov och ökade krav.
- 5) Framtida personalförsörjning

Delar av verksamheterna, främst inom vård och omsorg, är i ett ansträngt läge vid ingången till 2021 och har varit så under större delen av 2020. Det kommer krävas tid för verksamheten att kunna återgå till ett normalläge och få ner sjuktalen. Förståelsen för detta är mycket viktig. Det kommer krävas tid för återhämtning. Den planerade hälsoresan som beskrivs under personalavsnittet är en viktig strategi i detta och att det finns resurser för det arbetet.

Kompetensen måste höjas både inom VoO och LSS. Andelen med undersköterskeutbildning är för lågt. En satsning på kompetensutveckling är nödvändig för att öka nöjdheten i brukarundersökningarna. Äldrelyftet är en viktig del i det arbetet och ett utökat samarbete med AMF tex med valideringar av utbildningar samt utveckling av Vård & Omsorgscollege för LSS är viktiga steg på den vägen.

Kommunen har skrivit ett avtal med Region Skåne som säger att medborgarna ska vårdas hemma med mer avancerad vård i hemmet. Det har inte utvecklats i den takt som avtalet säger. Läkarstödet från Regionen har inte fungerat vilket är en förutsättning för de sk mobila teamen. Det är även en utmaning att vårda svårt sjuka personer hemma med den belastning och oro det medför på både brukare och anhöriga. Socialförvaltningen upplever ofta att medborgarna har andra förväntningar på tillgång till tex korttidsvistelse och särskilt boende.

Det finns ett förslag kring ny socialtjänstlag och även LSS-lagen är under utredning. I de förslagen kommer det ställas högre krav på kommunernas servicenivå tex kring förebyggande arbete. Det kommer om det går igenom inte längre vara upp till kommunerna utan lagkrav. Ekonomi i balans är en utmaning framöver då verksamheten både volymmässigt och vårdtyngdmässigt kommer att växa.

Kompetensförsörjning är en utmaning och kommer att bli ytterligare en utmaning framöver. Det råder redan idag i princip brist på samtliga yrkesgrupper inom Socialförvaltningen. Att kommunen är en attraktiv arbetsgivare som står sig väl i konkurrens med andra är nödvändigt för att klara uppdraget framöver.

7 Sammanfattning till kommunkoncernens Årsredovisning 2020

7.1 Årets viktigaste händelser

Året inleddes med att Hälsohuset öppnades. I Hälsohuset finns nu såväl särskilt boende, korttid, växelvård som dagverksamhet för personer med demenssjukdom. Ett projekt som gett möjlighet till effektiviseringar och framtida samverkan med Region Skåne. I samband med det utvecklades Hermelinens särskilda boende i Anderslöv.

2020 påverkades Socialförvaltningens verksamheter starkt av Covid-19-pandemin. Socialförvaltningen ställde om för att hantera den uppkomna situationen. Bristen på skyddsutrustning i landet påverkade även Socialförvaltningen men Trelleborgs kommun fick omgående till en effektiv inköpsorganisation. Socialnämndens ordförande beslutade i ett tidigt skede om besöksförbud på särskilda boenden för att skydda våra äldre. Kommunen organiserade sig till en central styrning för att hantera pandemin och de var en viktig framgångsfaktor till Socialförvaltningens goda resultat i den uppkomna situationen. Effektiva beslut kunde fattas för helheten. Det som dock var mest avgörande för Socialförvaltningens effektiva hantering av pandemin var den egna organisationens nya uppbyggnad med ansvariga enhetschefer på plats ute i verksamheterna och en organisation där hela medborgarens process är organiserat under en och samma chef i

en och samma avdelning, en sk processtyrd organisation. Under 2020 klarade Socialförvaltningen i princip att hålla smittan borta från de mest utsatta grupperna. Vid årsskiftet var den allmänna smittspridningen i samhället så omfattande att vi inte riktigt klarade hålla emot utan den bröt igenom i några verksamheter men stabiliserades snabbt igen.

Pandemin har gjort att Socialförvaltningen utvecklats på flera områden. Basala hygienrutiner har uppdaterats. Användandet av digitala hjälpmedel har utvecklats. Samverkan med kranskommunerna Vellinge och Svedala har stärkts bla genom driften av en gemensam Covid-avdelning. Samverkan med de andra förvaltningarna har utvecklats. Erfarenheterna av 2020 kommer verksamheterna att ha god nytta av och förvalta väl framöver.

Bemanningsmässigt ute i verksamheterna har man fått tänka om. Istället för att nyttja varje timme effektivt i bemanningsområden där personal går mellan verksamheterna har man tvärtom gjort allt för att undvika detta. Det har fått ekonomiska konsekvenser som Socialförvaltningen kommer ha med även in i 2021.

Bemanningen har även utökats genom fler vikarier och chefer i beredskap för att säkerställa driften.

Sjuktalet har av förklarliga skäl varit höga då alla ska stanna hemma vid minsta symtom. Sjuktalet har inneburit att det varit stundtals svårt att bemanna på vissa ställen och svårt få tag på vikarier. Övertiden har därför under pandemin ökat men inte på nivån att Socialförvaltningen tvingats aktivera krisavtalet. Kommunen har hela tiden haft en beredskap att hjälpa till över verksamhetsgränserna. Fokus har varit att få en så bra arbetsmiljö som möjligt under omständigheterna.

Volymerna har förändrats. Inom VoO har efterfrågan på tjänster minskat, bla har betydligt färre åkt färdtjänst. Även hemvårdsinsatser har man tackat nej till och det finns ingen kö till särskilt boende. Vid årsskiftet 20/21 hade Vård och omsorg ca 40 lediga platser inom särskilt boende. Inom LSS har man i slutet av året sett en ökning av antalet ansökningar och inom IFO har antalet anmälningar om att barn får illa ökat stort. Även behovet av personligt ombud inom socialpsykiatrin har ökat kraftigt. Orsakerna till det ökade antalet anmälningar kommer att analyseras under 2021.

7.2 Ekonomi

Driftredovisning

Intäkter och kostnader	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse 2020
Verksamhetens intäkter	118 311	92 229	131 802	39 573
Verksamhetens kostnader	-965 693	-976 789	-1 000 597	-23 808
Summa nettokostnader	-847 382	-884 560	-868 795	15 765

Socialnämnden visar för 2020 ett överskott mot budget motsvarande +15,8 mnkr. Under året har statsbidrag erhållits för att täcka merkostnader till följd av Covid-19 vilket medfört stora avvikelser mot budget på intäktssidan. Dessa intäkter balanseras dock mot de merkostnader som nämnts ovan men resulterar i en negativ avvikelse mot budget på kostnadssidan. Till följd av pandemin har vissa verksamheter helt eller delvis stängts ner vilken inneburet att personal kunnat användas inom andra verksamheter och därmed minskat behovet av vikarier i dessa verksamheter och därmed också kostnaderna. Pandemin har även minskat efterfrågan av färdtjänst vilket även detta resulterat i en positiv avvikelse mot budget.

7.3 Måluppfyllelse

Socialnämndens arbete med att möjliggöra för ett trygghetsboende i Trelleborgs kommun är ett viktigt bidrag till ökad trygghet i kommunen. Genom att avveckla Åldermannens särskilda boende har Trelleborgshem nu möjlighet att i samarbete med Socialförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen utveckla ett unikt Trelleborgskoncept.

Socialförvaltningens arbete kring barn och unga är ett viktigt bidrag till målet kring barn och ungas uppväxtvillkor. Ungdomscoacherna som tillsattes under 2020 samt projektarbetet kring hemmasittare i samarbete med Bildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen är exempel på det.

7.4 Framtid

Trelleborg är en framtidskommun och har stora möjligheter till positiv utveckling. Socialnämnden har en hög ambition att bidra till utvecklingen genom att förbättra stödet och servicen till såväl de äldre, de med funktionsvariationer som familjer med barn och unga. En viktig målgrupp är de anhöriga. Nämnden har som mål att Trelleborg ska ha Sveriges bästa anhörigstöd. En plan har fastslagits i nämnden och kommer att genomföras under mandatperioden. En förutsättning för att man ska kunna vårdas hemma är att man är trygg i det egna hemmet. Nämnden har beslutat att det ska vara färre olika personer som besöker de äldre i ordinärt boende. Maten som serveras på särskilt boende är en viktig del i omvårdnaden och nämnden har beslutat att Trelleborg ska ha Sveriges bästa matupplevelse. En plan är beslutad och kommer genomföras under mandatperioden. Nämnden satsar även på jämställdhet och personalens förutsättningar. Det är viktigt att man har ett hållbart arbetsliv och för det krävs det hållbara scheman, rätt att arbeta heltid, möjlighet till kompetensutveckling och närheten till sin chef och ett gott ledarskap. Ny teknik och möjligheten att digitalisera gör att servicen till medborgarna avsevärt kan förbättras. Flera verktyg för detta infördes under 2020 trots pandemin och fler kommer att utvecklas framöver.